Символ відновлення та переродження, сили здолання ворожого та хибного

ЧОРНЕ СОНЦЕ

19.03.2016
№30

Анексія Криму. Роковини московитської окупації Українського півострова

ВИДАННЯ ПОЛКУ ОСОБЛИВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ “АЗОВ”

Артилерія АЗОВу – ефективна зброя проти ворога

Артилерія АЗОВу – це грізна зброя, яка не раз доводила свою ефективність у боях з сепаратистами та російськими військовими. Саме робота нашої артилерії не раз змушувала ворога тікати з поля бою та рятувала життя піхотинців, що стоять на передньому краю оборони України. На жаль, у зв'язку з Мінськими домовленостями та наказами Генштабу, богів війни АЗОВу відвели в тил. Та пушкарі не сидять склавши руки, вони постійно тренуються та вдосконалюються.

Оскільки АЗОВ починався як піхотний батальйон, то в його складі артилерії не було. Не було й спеціалістів, які б могли навчити побратимів цій справі. Тож Андрій Білецький наприкінці 2014 року поставив задачу Палію, тоді командиру третьої сотні, а тепер командиру артилерії АЗОВу, створити артилерійський підрозділ.

"Палій тоді сказав, що йому важко йти з третьої сотні та й задача стоїть не з легких. Він оголосив нам, бійцям третьої сотні, що повинен залишити сотню, про те хто хоче піти з ним, то ласкаво просимо в артилерію. З третьої сотні одразу осіб 13 пішло за Палієм, в тому числі й я. Я знав, що якщо Палій за щось береться, то доведе справу до кінця" – Яр, командир гаубичного артилерійського дивізіону.

Вже за два дні 10-ох добровольців відправили в Чернівці, на навчання в Чернівецький національний університет. Там діє військова кафедра, де готують артилеристів. Азовці проходили прискорені курси та здивували викладачів жагою до знань та завзяттям.

"Протягом місяця викладачі навчали всьому, що нам знадобиться в першу чергу, адже артилерія це ціла наука, яку можна вивчати роками. Викладачі, не жаліючи свого часу, займались з нами аж до пізнього вечора, чи навіть на вихідних" – зазначає Яр.

Після місяця такого інтенсивного навчання азовці повернулись в "сектор" і тепер самі почали навчати тих, хто виявив бажання приєднатись до артилерії. Режим навчання був не менш інтенсивний ніж в Чернівцях, адже треба було підготувати розрахунки до важливих стрільб, на яких і вирішиться чи бути артилерії в АЗОВі.

На початку лютого 2015 року азовці прибули на полігон в Дівічки, що під Києвом. На стрільби також приїхали артилерійські підрозділи з Національної гвардії та Збройних сил України. На початку ніхто навіть не приховував скептичного ставлення до азовців. Перше, що вразило командирів цих підрозділів, була дисципліна АЗОВу, якої вони не могли досягнути у себе. Утім, це не останнє, чим наші хлопці здивували присутніх в Дівічках.

"На полігоні було сім цілей. Найкращий результат у них показали в/ч 3017, вони вразили 5 цілей. А от ми вразили всі сім. Ми точними влучаннями вражали одну мішень за одною. Для всіх це був шок. Ніхто не міг повірити, що якісь "самоучки", які ще місяць тому навіть не уявляли, що таке артилерія, так чітко і злагоджено працюють, і настільки влучно стріляють. Всі хлопці, які були в Дівічках на стрільбах, відпрацювали чудово. Саме завдяки їх роботі та влучній стрільбі АЗОВ отримав гармати. Там був старший стрільб, так от він гордо заявив: "Я не бачу нікого більш достойного ніж АЗОВ, кому можна довірити ці гармати". У Маріуполь ми повернулись вже з 6-ма гаубицями Д-30" – пригадує Яр.

Вже дуже скоро артилеристам АЗОВу доведеться застосовувати отриманні знання на практиці та здобувати бойовий досвід.

Під Широкиним азовцям довелось використовувати БСки, так звані "Бабушки". Застосовувати Д-30 не дозволяли через їх калібр. БС-3 – це старі гармати, виробництва 40-х років минулого століття. Не дивлячись на це, артилерія АЗОВу під Широкиним показала себе дуже добре, часто рятуючи підрозділи ЗСУ і батальйону "Донбас".

"Поки піхота АЗОВу стоїть на позиціях, сепари бояться наступати. Як-тільки заступають інші – "Донбас" чи ЗСУ, то супротивник починає активно вибивати їх з Широкиного. Коли наші хлопці заходили на позиції, ми знали, що у нас робота буде, але не так багато, як коли на позиціях стоять інші. Нашим хлопцям ми надавали підтримку, іншим потрібна була реальна допомога" – розповідає Яр.

Також командир гаубичного дивізіону окремо виділяє своїх розвідників, які надзвичайно вдало корегували вогонь гармат: "Білотур із своїми хлопцями ходили в глиб позицій ворога і дуже вдало корегували. Також він за допомогою безпілотника настільки точно направляв наш вогонь, що нам вдалось влучити у дві САУ (самохідні артилерійські установки) противника, які вели серйозний обстріл позицій АЗОВу в Широкиному".

Зараз в артилерії багато новеньких, яких навчають усьому, що знають більш досвідчені побратими. Високі результати останніх стрільб на полігоні вкотре підтвердили високий рівень підготовки артилеристів АЗОВу. Проте вони не зупиняються на досягненому і постійно проводять заняття з удосконалення навичок артилерійських розрахунків – "Тренуємось кожен день. Починаємо з розкладання гаубиць, потім працюємо з навідниками та замковими. Ми так побудували роботу, щоб кожен вмів робити все і міг замінити будь-кого в розрахунку. Молодих зараз навчаємо всьому, що самі знаємо, ну а "старі" відпрацьовують те що вже добре вміють, щоб не забувати" – Шева, командир 2-го розрахунку.

За словами Яра, артилерія АЗОВу буде розширюватись та отримає нову техніку – "Зараз лідер Азовського руху Андрій Білецький разом із Палієм працюють над тим, щоб отримати для нас найкращі зразки артилерії. Час іде і прогрес рухається вперед, тому нам не можна відставати від супротивника. Ми не хочемо брати абищо. Нам потрібна краща техніка. Абищо ми вже могли взяти... Наприклад ті ж рапіри, але проти танків це на кілька секунд бою. Ані Білецький, ні Палій своїх людей підставляти не будуть. Ми також плануємо набрати поповнення на три повноцінні артилерійські батареї".

Не відстають азовці і в аеророзвідці та корегуванні вогню за допомогою безпілотників. Вже найближчим часом трьох хлопців артилерійської розвідки направлять на навчання. Після чого вони повернуться з новим хорошим крилом, що дозволить у рази покращити точність ведення вогню.

Командир гаубичного артилерійського дивізіону Яр найбільшим багатством свого підрозділу вважає його людей та дуже цінує їх. А стосунки всередині колективу називає не інакше, як родинними. Про своїх людей він може розповідати годинами.

Також Яр неабияк пишається тим, що не дивлячись на жорстокі обстріли позицій артилеристів, йому вдалось вберегти всіх своїх хлопців. У підрозділі не було навіть поранених. Розвиток артилерії Яр бачить у новій техніці та навчанні, яке в дивізіоні не припиняється ніколи. Так незабаром артилеристи відправлять другу групу для навчання в Чернівці, та направлять ще сім осіб на сержантські курси, які організовує командування полку. Яр дуже очікує в своєму підрозділі молодь. Проте одразу обіцяє, що легко не буде і претендентам в артилеристи варто готуватись до важкої, втім дуже цікавої роботи.

Нікополь

Ножовий бій як мистецтво у спорті

Про власний досвід спортивного ножового бою та підхід до вибору ножа розповів нам представник цього виду спорту, боєць полку АЗОВ – друг Іскандер.

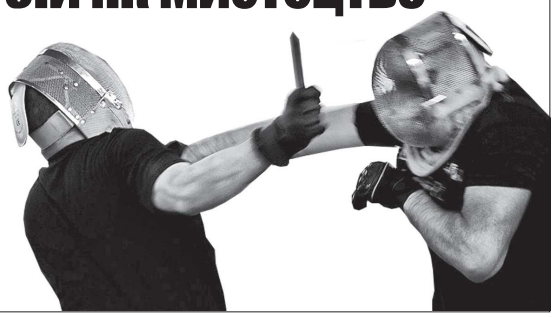

Ножовим боєм Іскандер займається п'ять років. Зазначає: "Достатньо пізно прийшов у спорт. Він є новим, молодим видом спорту, тож я потрапив у цю хвилю з перших днів, як побачив поєдинки – одразу цим зацікавився". Навчався Іскандер у Севастополі, в Міжнародній школі ножового бою "Толпар", пройшов 8-ми місячний курс навчання, згодом фінальну атестацію, що представляла собою півгодинні безперервні бої. Отримав сертифікат, що підтверджує курс проходження та присвоєння кваліфікації – боєць школи ножового бою: "Було дуже цікаво і я б займався цим далі, якби не відбулася анексія Криму" – переконаний азовець.

Для вдосконалення майстерності Іскандер пройшов безліч семінарів по основам ножового бою, його психології. Деякий час займався комбатаном – це філіпінський вид бойових мистецтв, там теж є розділ ножового бою. Саме в комбатані були його найбільші бойові успіхи – виграш турніру в Севастополі влітку 2014 року. Брав участь у змаганнях по стікфайтингу та зайняв друге місце на чемпіонаті міста Севастополя.

"Взагалі брав участь у великій кількості змагань – близько півтора десятка – в Києві, Дніпропетровську. Найбільше досягнення – участь в Кубку Європи по ножовому бою, що проходив в 2012 році у Дніпропетровську. В деяких турнірах я виграв. У Харкові на Кубку Східного Корпусу – це був найбільший турнір України, адже брали участь понад сотню спортсменів. А я там вийшов у півфінал і зайняв четверте місце".

Щодо існуючих видів ножів, Іскандер пояснює: "Існує стандартна класифікація, за якою ножі поділяються на туристичні, побутові, загального використання, тактичного-військового формату. Ніж потрібен для того, щоб здійснювати різні операції починаючи з самозахисту, закінчуючи господарсько-побутовими проблемами".

Іскандер наголошує: "Ніж – один з найдревніших винаходів людства, що був просто незамінним. Перед тим, як людина навчилася добувати вогонь, винахід ножа в його модифікаціях – одне з головних досягнень людства". Також пояснює, за якими принципами слід обирати собі ніж: "Головне, – це його зручність у руці. Те, наскільки ніж ти відчуваєш, наскільки тобі його зручно тримати, наскільки ти відчуваєш його продовженням себе". Утім, важлива також і якість обраного ножа: "Треба дивитись на якість самої сталі, з якої виготовлено ніж. Треба поцікавитись також і маркою сталі. Звичайно, дорогі ножі виготовляються з більш якісного металу, відповідно краще не "вестися" на дешеві китайські моделі. Те, що куплено десь в переході апріорі не може бути достатньо якісним".

У будь-якому випадку важливо вибрати саме свій ніж: "Свій ніж – це той ніж, який ти відчуваєш у руці. Такі краще купувати в офіційних представників, у перевірених компаніях, магазинах, що зарекомендували себе у цьому сегменті". У самого Іскандера шість ножів, але носить він із собою один. Пояснює: "Не бачу сенсу обвішуватися ними. Якщо ти не вмієш користуватися ножем, то скільки б ти їх з собою не носив, нічого з цього не вийде".

Користуючись ножем не слід забувати про стандартні міри безпеки: "Новачок має розуміти, що ніж – не лише гарний артефакт, це ще й зброя, якою можна вбити людину. Тому відноситися до носіння ножа слід дуже відповідально і застосовувати його у найкритичніших випадках, що вимагають втручання. Існує кримінальна відповідальність, ніхто її не відміняв. Тому, якщо людина бездумно відноситься до свого ножа – дістає його, грається, атакує людей без причини, то відповідно можна отримати проблеми. Тут ключові слова – "засіб оборони", тобто ніж носять для того, щоб захистити своє життя, або життя своїх близьких в, наголошу, екстремальних випадках. Немає сенсу його використовувати інакше".

"Ніж – це органічна частина людини, продовження її руки. Ніж, як представник холодної зброї сходить до древніх часів, коли люди були сильніше, відважніше, коли вони не боялися входити в прямий контакт, билися одне з одним і покладалися виключно на свою силу, свої вміння, власну вправність. Оце й підкупає. Вогнепальна зброя – це, звичайно, добре, але вона геть вбиває відчуття супротивника, відчуття своєї переваги, відчуття, що ти можеш своїм досвідом, розумом, силою перемогти у ближньому бою. В цьому і полягає інтерес до холодної зброї, в цьому її естетика. Через всі пласти історії ніж проходив як невід'ємний атрибут справжнього чоловіка".

Нава

Річниця створення танкового підрозділу в "Азові"

Все починалося минулої зими... Тоді танковий підрозділ створювався буквально з нічого. АЗОВ ще не мав власної важкої техніки і людей, що були б навчені правильно з нею працювати. У роту набиралися піхотинці, які виявили бажання та потрібні в їх новій професії здібності, а також мали хоч мінімальні технічні знання. Майбутні танкісти довгий час відпрацьовували навички на харківському танковому полігоні. Це були січень та лютий 2015 року.

Тоді ніхто не міг подумати, що всього за рік зусиллями командира танкової роти Душмана підрозділ виросте до танкового батальйону "Холодний Яр". Власні танки АЗОВ отримав 3 березня 2015 року. Ця подія стала відправним моментом в історії полку. Танковий підрозділ став реальною міццю АЗОВу, його залізним кулаком.

Як розповів журналістам "Чорного Сонця" командир танкового батальйону Душман, найпершим залучати таку важку техніку як танки під час спецоперацій почав саме АЗОВ. Це стало своєрідним його нововведенням. В обороні Широкиного "Холодний Яр" брав участь до останнього, тобто до відведення танків з передової.

Тим не менш, тренування підрозділу продовжуються. Можна казати про те, що танкісти АЗОВу в будь-який час готові повернутися на фронт і вести боротьбу на високому та ефективному рівні.

Як відомо, танк потребує особливого догляду. Особливо, взимку. Тому, як водій полюбляє спілкуватися зі своєю автівкою та піклуватися про неї, так і танкісти з великою турботою ставляться до своєї техніки і навіть дають їй імена.

Щодо ефективності залучення танків на передовій Душман каже, що така бронемашина стає надійним захистом піхоти і має з нею взаємодіяти. Не можна сказати, хто кого прикриває. Піхота прикриває танк, а він, у свою чергу, піхоту. Під час воєнних операцій танк застосовується як протитанковий засіб, як засіб наступальний та оборонний. Набір його озброєння і наявність на цій машині броні підказує, що це основна ударна сила як сухопутних військ загалом, так і АЗОВа.

Але потрапити в "Холодний Яр" не так просто. У підрозділ набирають бійців, що мають хоча б середню спеціальну освіту та вміння працювати з технікою. Звісно ж, боєць танкового підрозділу повинен бути сміливим і вміти в будь-якій ситуації побороти не тільки власну паніку, а й допомогти впоратися з нею побратимам. Є також і об'єктивні критерії: наприклад, високі хлопці танкістами, на жаль, стати не зможуть, бо місця в танку, як відомо, не так вже і багато.

Тому танковий батальйон є особливим, навіть елітним підрозділом. Азовські бронемашини завжди гарно себе показували на полі бою, а танкісти в буквальному сенсі слова виходили з вогню не тільки майже неушкодженими, але й врятувавши свою техніку. За рік полк не втратив жодного танку. Об'єднавши найсміливіших людей у своєму підрозділі, танковий батальйон і зараз чекає свого часу, щоб довести всім свою міць.

Вітаємо танкістів АЗОВу з першою, але далеко не останньою річницею і дякуємо за залізну оборону!

Лада

Загартовані в боях. Перші серйозні випробування танкістів АЗОВу в Широкиному

Широкине – перше бойове завдання, з яким довелося стикнутися новоствореному на той час танковому підрозділу. Тоді хлопцям доводилося навчатися просто на полі бою. Помилки могли коштувати багатьох життів, тому танкісти все намагалися робити максимально правильно та обережно. Тим не менш, бої в Широкиному не тільки пройшли для танкістів вдало та без втрат, але й дозволили отримати незамінний досвід бійцям, багато з яких до цього ніколи не стикалися з танками.

Цей "бойовий" для бійців танкового підрозділу починався з того, що танкістам 1-го заїзду – екіпажам Рамзеса і Шири, ставилося наступне завдання: по прибутті взяти танки у НГУ прямо в Широкиному і відразу ж вступити в бій. Наступні завдання, які отримали азовці: знищувати бронетехніку сепаратистів, придушувати вогневі точки, і шукати і знищувати склади БК і місця скупчення ворога.

Фантом каже: *"Умови були досить непоганими. Хоч жили ми в підвалах, але у нас завжди була їжа, бк, і завжди були на зв'язку. Навідміну від піхоти, ми не змінювалися кожні 5 діб. Незалежно від того, стояв у Широкиному "Донбас", 37-й батальйон, або АЗОВ, танки й екіпажі були завжди на місці. Змінювалися ми в середньому раз в 3-4 тижні. Були недосипання, були постійні цілодобові чергування техніки і купа бойових тривог, які закінчувалися командою "Відбій", що, безсумнівно, виводило з себе. Додавало негативу і те, що наш підвал через тріщини в будинку іноді підтоплювало".*

Потрібен був весь ентузіазм хлопців, вміння працювати екіпажами, вивчити техніку, щоб, у разі поламки в бою, мати можливість привести техніку в порядок у найкоротші терміни. Тому, крім стандартних навчань навідників, мехводів і командирів, їх навчили бути взаємозамінними і знати всі відділення бойової машини, щоб вони могли замінити будь-якого члена екіпажу.

При підготовці до бойових та безпосередньо в Широкиному танковий підрозділ стикався з банальною нестачею часу. Перший склад танкової роти мав усього 4 людини, які розумілися в танках до війни. Всі інші вчилися просто на ентузіазмі і на бажанні швидше потрапити на передову. Але брак часу і надлишок бажання вчитися врівноважили один одного. Для танкістів стало справжнім святом те, що по прибуттю в Маріуполь з навчального полігону, буквально за декілька днів вони заступили в Широкине і на передні блокпости навколо Маріуполя.

На бойових бійці стикалися з перебоями зв'язку та з не завжди коректною роботою суміжників. Але для людей, які вперше в житті взаємодіють з танками, і для екіпажів, які ще місяць тому навіть не знали, як в танку відкрити люк, результат був більш ніж вражаючим.

Фантом розповідає про бої в Широкиному: "Це були дні 30-31 березня. Навіть через час розумію, що ці 2 дні видалися не дуже радісними. 30-го березня, починаючи з обіду, нас почали "утюжити" гаубицями, рівняючи одноповерхові будиночки навколо нас із землею. ОБСЄ приїхати і засвідчити обстріл забороненими калібрами відмовилися, мотивуючи це тим, що "у вас йде бій, там небезпечно, але нам сказали, що там працюють з кулеметів". Я б теж хотів мати кулемет, здатний з декількох кілометрів розвалювати цегляні будинки. Тоді нашим двом екіпажам (мого і Хруста) дали нарешті добро "попрацювати". В обід 30-го числа, виїхала машина Хруста і змусила, хай і ненадовго, заткнутися ворожу артилерію, що знаходиться в самому Широкиному. Тоді ж, всупереч здоровому глузду, екіпаж Хруста витягнув застряглу в бруді "Азовочку" з-під обстрілу.

31 березня я думав, що більшість з нас не доживе до вечора – штаб не давав добро на виїзд, а гаубичний обстріл тільки посилювався. Я пам'ятаю, що ми з Рамзесом сиділи біля машин, відрізані обстрілом від нашого будинку, і у нас сідала рація, обриваючи нам зв'язок з іншими підрозділами. Найсмішніше, що страху не було. Було весело. Ми приїхали воювати – і отримали справжню війну, де супротивника ти бачиш практично неозброєним оком. До нас добігли наші екіпажі, і штаб нарешті дав добро на виїзд обом машинам. Поки Хруст з Таранчиком і Саїдом виїхали і почали вести вогонь по позиціях сепаратистів, у нашої машини з'явився час прогрітися і швидко змінити їх машину. Рамзес тоді був на командирському місці, паніки не було ніякої. У шлемофонах були тільки короткі команди. Я був навідником на тій же машині. Виїхавши на позицію, я почув від Рамзеса питання: "Що бачиш в прицілі?" – відповів: "Кут школи, звідти ведеться вогонь". Рамзес сказав стріляти по готовності. Я вистрілив, а через кілька секунд виявилося, промазавши я попав... Танковий снаряд полетів лівіше школи, а через півсекунди в ефірі танка пролунали радісні крики... На горе ворога з-за школи виїхав сепарський БТР, в який і потрапив мій снаряд. Я перезарядив знаряддя, і в цей момент стало сумно – гармату заклинило, зажувало піддон. Ми поспішили забратися з позиції, тому що сепаратистські ПТУРщики не спали, і наша основна перевага була в швидкості.

Екіпаж Хруста в той день виїжджав стріляти ще тричі, завдавши чимало втрат противнику. В темряві обстріл з гаубиць припинився, і ми поставили танки на місце. Ми були невиспаними, голодними, втомленими, але задоволеними результатами дня. Єдине, за що прикро, це за п'ятиповерхівки. Вони запитували допомогу весь день, але через щільність обстрілу ми не мали можливості допомогти їм хоч якось".

Танкісти навчалися безпосередньо у бойових умовах працювати згуртованими екіпажами, що відрізнялося від полігонних навчань, де є хоч і мінімальне, але право на помилку. На передовій ця помилка спокійно могла коштувати і свого життя, і життя екіпажу, і життів побратимів, які на тебе сподіваються. Тому на полі бою основним завданням танкістів було налагодження взаємодії у підрозділі, що мало призвести до зменшення втрат і до підвищення боєздатності.

Щодо того, чи актуальне використання танків у веденні бою в місті, танкіст Фантом відповідає: "Є різні доктрини. Я чув різні версії: одні стверджували, що танк в населеному пункті – це танк-самогубця, і живе він там не більше кількох хвилин. Інші кричали, що танки героїчно повинні збирати на себе всі міни, фугаси і снаряди, і їхати повним складом роти по селищу, давлячи будинки і ворогів. А півтора роки війни навчили мене, що нас обманювали всякі "військові експерти", які крім теорій нічого не знають. Війна показала, що не треба слухати ідіотів в телестудіях, які з розумним виглядом розповідатимуть нам правильно ми щось робимо чи ні. В умовах селища Широкиноно були і плюси, і мінуси для танків. Мінуси – це простір, що не дозволяв виїжджати навіть взводом, не кажучи вже про роту. Плюси полягали у тій же щільності будівель – можна було швидко маневрувати між будинками, уникаючи вогню противника у відповідь. І якщо порівнювати результати втрат по танках в самому Широкиному: один наш підбитий, який вже давно полагодили, і він в строю, так само як і весь його екіпаж, і 8 згорілих дотла сепаратистських танків. Відтак, можна зробити висновок, що танки в міських умовах живуть, якщо у екіпажу є мозок і бажання перемогти".

Лада

Танкісти АЗОВу готові до роботи з експериментальною бронемашиною – танком "Азовець"

Ми вже неодноразово писали про танк "Азовець". Машина дійсно унікальна та створена, в першу чергу, для бою в умовах міста. Це те, що нас очікує, якщо ми збираємось повертати схід.

Важливо знати думку тих, хто безпосередньо працюватиме з цією машиною на полі бою. Чи готові танкісти АЗОВу працювати із новою розробкою, коментує командир танкової роти полку, Шплінт:

– Розробник "Азовця" – це колишній головний конструктор заводу ім. Малишева легендарний Микола Степанов. Людина, котра про танки знає більше ніж всі ми. "Азовець" – це броньована машина для ведення бойових дій в умовах міста. Справа в тому, що танку, щоб вразити ціль на верхніх поверхах чи на даху будинку, наприклад, дев'ятиповерхівки, треба бути на дуже великій відстані, що значно знижує ефективність панцерників в умовах міста. Вони стають легкими мішенями. З цією проблемою зіштовхнулись в горах Афганістану та при штурмі Грозного. Чеченці тоді спалили дуже багато танків. Проте ідея "Азовця" не нова. Першими намагались реалізувати її ще німці під час Другої Світової війни. У них навіть був окремий клас танка – штурмовий. Брали звичайний танк, знімали з нього башту і встановлювали гаубицю, яка мала великий кут піднімання ствола і досить ефективно використовувалась.

Машина цікава і сподіваюсь, що вона буде ефективною. Ця машина може працювати прямою підтримкою наших танків. Ми будемо знищувати свої цілі, а "Азовець" буде прикривати нас. По-друге, для умов бою в місті вона взагалі безцінна. Дві незалежні башти, потім найголовніше – це великий кут підйому ствола. Плюс вона озброєна ПТУРами, якими можна знищувати бронетехніку. Таке поєднання дадуть хороший результат. Тому ідея дуже хороша".

Лада

Наш Крим і московське болото

Кримський півострів завжди був ласим шматком для усіх держав, які претендували на домінування в чорноморському регіоні. Більшу частину письменної історії Крим належав Українській Нації або народам, які взяли участь у її формуванні.

Скіфи ще з 7 по 4 сторіччя до нашої ери володіли більшою частиною території Русі-України (Північна Добруджа, Лівобережжя, Правобережжя, причорноморські і приазовські степи, Північний Крим).

На початку 3 ст. до н.е. споріднені з скіфами племена сарматів розпочали з ними війну. Внаслідок поразки в ній, скіфи відступили в 3-х напрямках – Крим, нижній Дунай і середній Дніпро. У Криму вони відновили свою державу, було засновано аж 2 столиці – спочатку Ак-Кая, а потім центром держави став Неаполь Скіфський, залишки цього міста знаходяться на території міста Сімферополь.

У Криму тубільним населенням були таври, від них і перша назва Криму – Таврія, Тавріда. Таври не змішувалися з грецьким населенням Криму, хоч і мали великий час співіснування. З масованим приходом скіфів таври підпали під їх вплив і змішалися з ними, скіфи теж перейняли дещо з культури таврів (наприклад елементи обряду поховання). Асиміляція таврів була такою успішною, що в 1-му ст. н.е. навіть з'явився термін тавроскіфи. Античний історик Страбон у праці "Географія" писав: "Між містом (новий Херсонес) і мисом є три гавані, потім іде стародавній Херсонес, що лежить у руїнах, за ним бухта з вузьким входом, коло якої переважно влаштовували свої розбійницькі кубла таври, скіфське плем'я, які нападали на тих, що рятувались у цій бухті; зветься вона бухтою Символів (сучасна назва Балаклавська бухта)".

За часів царя Скілура (130-113 рр. до н.е.) були засновані міста-фортеці Палакій і Хаб та нова столиця, Неаполь Скіфський. Сучасники відзначали, що за архітектурою він не поступався великим грецьким містам. Скіфи в Криму перетворилися у осілий народ, більшість населення відмовилася від кочового образу життя.

Спочатку Скілур захопив велике грецьке місто Керкенитиду (біля сучасної Євпаторії). Це зумовило перехід під скіфську владу західної частини Криму. Скіфський цар приєднав до Скіфського царства території від Сивашу до Дніпра, де підкорив племена сатархів. Скорилася йому і Ольвія, 3-тє по значенню грецьке місто в Північному Причорномор'ї. Змінилися відносини з Боспорським царством – воно почало платити данину скіфському царю.

Скілур захопив усі земельні володіння Херсонесу, але не встиг взяти самого міста. Він помер в 113 р. Палак, його син, ставши царем, не зміг перемогти війська Понтійського царства, які прийшли на допомогу Херсонесу. Тоді Понтійське царство, де царював Мітрідат Євпатор, було 2-ю за потужністю державою після Римської республіки. Понтійський полководець Діофант в 4-річній війні зі скіфами завдав поразки військам Палака і його союзника, сарматського царя Тасія.

Скіфи не здавались і підняли повстання в Боспорському царстві, де вони складали вагому частину військової аристократії. Царем став скіф Савмак. Цей виступ теж провалився – Діофант захопив з моря Феодосію, а потім стрімким маршем підійшов до Пантикапея і взяв його після важкого штурму.

Не зважаючи на поразку Палака, Скіфське царство не зникло. Була втрачена західна частина Криму, але збережена державність.

Скіфи в 63 р. знову захоплюють усі володіння Херсонесу і беруть місто в облогу. Так як Херсонес офіційно входив до Римської імперії, то обложених рятують римські війська, які висадилися в Криму під керівництвом Плавтія Сільвана. Скіфи були змушені відступити.

Скіфська держава в Криму припинила існування лише у зіткненні з численними ордами гунів у 4-у сторіччі. Скіфи панували в Криму близько тисячі років – з 7 сторіччя до н.е. до 4 сторіччя н.е.

У той час, коли наші скіфські пращури будували міста і захоплювали кримські землі, на місці Москви були ліси, болота і дикі звірі.

Іншою державою в Криму було Боспорське царство, яке утворилося в 7 ст. до н.е. Його центром стала грецька колонія Пантікапей, залишки якої розташовані в межах сучасного міста Керч. Її засновниками стали грецькі колоністи з міста Мілет. За легендою на цій землі їм дозволив оселитися цар Скіфії Агает, проте греки могли зайняти стільки землі, скільки покривала шкіра бика. Тоді вони розрізали шкіру на тоненькі шматочки і ними позначили собі територію. Так греки отримали місце для побудови Пантікапея.

Спочатку в Боспорській державі правила грецька династія Археанактідів. Проте в 460 р. до н.е. проти них підняв повстання боспорський полководець Спарток, за одними даними він був фракійцем і рідним дядьком скіфському царю Октамасаду, а за іншими він сам був скіфом. Спарток виграв і в Пантикапеї почала правити нова династія – Спартокідів.

Нащадки Спартока Сатир I, Левкон I і Перісад I розширили володіння Боспору на весь Керченський і Таманський півострови, гирло Дону, приєднали Феодосію і прилеглі до неї землі. У 8 р. до н.е. на трон Боспорського царства сідає сарматський цар Аспург. Він був сином сарматського вождя Асандроха. За іншою версією він походив від боспорського царя Асандра (теж мав сарматське коріння), який правив з 47 по 20 р. до н.е.

Легендарну появу сарматів записав Геродот. На країну скіфів почали нападати юнаки, які грабували скіфів і забирали їх худобу. В одній з сутичок нападники були розбиті і виявилося, що всі вони жіночої статі. Це були амазонки. Тоді скіфські старійшини вирішили, що від таких жінок будуть гарні нащадки, більш сильні та більш войовничі, і надіслали групу скіфських молодиків розшукати поселення амазонок. Коли вони це зробили і увійшли в контакт з амазонками, то дізналися, що ті не проти вийти за них заміж, проте їм не подобається місце скіфських жінок в суспільстві – хатня праця. Амазонки прагнули воювати. Так як подібне не могло бути в межах скіфського суспільства, то внаслідок союзу частини скіфів і амазонок постав сарматський народ.

Це легенда, проте в ній багато правди. Сармати мали дуже споріднену з скіфами культуру, мали одну мову і одне походження, але однією з найбільших відмінностей було місце жінки в суспільстві. Сарматські жінки воювали, могли посідати високі місця в суспільній ієрархії, могли очолювати племена і навіть державу (цариця Амага завдала поразки кримським скіфам і вбила їх царя).

З сарматами пов'язане і перше використання тризуба як державної символіки на території Русі-України. Його впровадив Асандр, а закріпили представники династії Рескупорідів. Тризуби були монетами Мітрідата VIII, Рескупоріда I, Рескупоріда II, Савромата I, Котіса II, Реметалка I, Євпатора, Савромата II, Рескупоріда III, Котіса III, Рескупоріда IV, Савромата IV, Фофорса, Рескупоріда V і Рескупоріда VI. Тризуб на монетах Рескупорідів був стилізованим родовим знаком цього сарматського роду. Археологічні знахідки підтверджують, що сарматські царі династії Рескупорідів з покоління в покоління використовували тризуби-тамги, які мали невеликі відмінності між собою. Ці тамги вони ставили на особистій власності, а на монетах вони зображували більш спрощену тамгу – просто тризуб. Плем'я аспургіан імовірно походило від союзу сарматських племен роксолан. Вони мешкали в Північному Причорномор'ї, зокрема на північно-східних теренах Боспорського царства, в Приазов'ї. На території проживання роксолан тризубоподібні тамги зустрічаються в рази частіше ніж у інших сарматських племен.

Аспург, родоначальник сарматської династії, підкорив Скіфське царство, про що свідчить його титул "великий цар, друг цезаря і друг римлян, царствуючий над усім Боспором, Феодосією, сіндами, меотами, тарпітами, таретами, песами, танаїтами, який підкорив скіфів і таврів". Аспург зумів включити у сферу свого впливу Херсонес, проте він не був царем цього міста, а скоріше архонтом. У місті знайдені залишки статуї, де його називають царем. Статуя була поставлена імовірно за зняття з міста скіфської загрози. Після смерті Аспурга скіфи і Херсонес відновили самостійність.

Правнук царя Аспурга, Котіс II, підпорядкував Херсонес і воював зі Скіфським царством. Його племінник і наступник, цар Савромат II, у 193 р. успішно провів війну проти скіфів і підкорив весь південно-західний і центральний Крим. Ця експансія в Криму була найбільшою за всю історію Боспорського царства. Сармати-роксолани панували в Боспорському царстві до 527 р. Вони тричі підкорювали весь Крим.

Тризуб як символ державної влади з'являється на території Русі-України саме в Криму вже в середині I ст. до н.е., за царя Асандра, та використовується його нащадками Рескупорідами протягом 450 років – з 8 р. до н. е. до 437 р. ***У цей час на території Москви все було стабільно – болота, ліси, дикі звірі.***

Скіфське і сарматське панування в Криму дає право лише українцям на володіння Кримом. Московити не мають ніякого відношення до цих народів, на відміну від нас.

Крим був, є і буде українським. Питання його повернення до матері Русі-України це питання рішучості державного військово-політичного керівництва. Скіфські і сарматські царі знали універсальний закон дипломатії – хто сильніший, той і править. Пора засвоїти цей закон і сучасній українській дипломатії.

Русин

Російська окупація Українського Криму: роковини анексії

Як це було:

21 лютого 2014 року

Партії "Русское единство", "Русский блок", а також громада казаків зганяють своїх прихильників на мітинг під стіни ВР Криму. Акцію оголошують безстроковою: організатори кажуть, що підуть лише коли Крим від'єднається від України.

23 лютого 2014 року

У Севастополі з російськими триколорами відбувся мітинг проти "фашизму" в Україні. Мітингувальники тримали гасла "Путін – наш президент", "Росіє, ми кинуті, візьми нас назад!" На мітингу прийнято рішення не перераховувати податки, зібрані в Севастополі, в столицю України, і організувати на території міста загони так званої "самооборони". Ударною силою цього бандформування, що одразу ж стали тероризувати кримських татар та активістів стали учасники російських козачих формувань та етнічні вірменські банди на чолі з відомим в Криму рекетиром "Самвелом" (Армен Мартоян).

Ввечері, 22 лютого на Ялтинському шосе під Севастополем з'явились протитанкові їжаки. Подібні їжаки також помітили біля Верхньосадового на шляху до Сімферополя.

У ніч на 27 лютого Верховну Раду в Сімферополі захопили люди у військовій формі без розпізнавальних нашивок. Як з'ясувалося пізніше, це був спецназ ГРУ Росії.

Озброєні загони зайняли блокпости на Перекопському перешийку і півострові Чонгар – по суходолу в Крим вже було неможливо дістатися.

24 лютого 2014 року

Російські БТР повністю перекрили всі в'їзди до Севастополя. Керівництво Криму буде виконувати рішення Верховної Ради України, а силові структури регіону підкоряться призначеним парламентом керівникам, заявив легітимний прем'єр-міністр Криму Анатолій Могильов.

25 лютого 2014 року

Два військових автомобілі "Урал" з російськими номерами в'їхали в Ялту і розташувалися в санаторії ЧФ РФ. Ескадра Чорноморського флоту РФ привезла 11 тисяч бійців десанту з озброєнням. У Севастополі бригади морпіхів на кораблях приведені в підвищену готовність. У Сімферополі учасники проросійської акції протесту, влаштованої козацькими загонами, повісили на будинку Верховної ради Криму російський прапор. Сепаратисти вимагають незалежності від центральної влади України.

Під будівлею Верховної Ради АР Крим пройшли два мітинги, в одному з яких узяли участь представники проросійських організацій, котрі вимагали приєднання автономії до складу Росії, у іншому – українські патріоти та кримські татари, котрі наголошували на необхідності територіальної цілісності України. Між учасниками мітингів виникли сутички, у ході яких постраждали 30 осіб. За словами лідера кримських татар Мустафи Джемілєва в акції на підтримку збереження Криму у складі України взяли участь близько 12-13 тисяч татар.

27 лютого 2014 року

Будівлі Верховної Ради Криму і Ради міністрів Криму зайняті озброєними людьми в уніформі без розпізнавальних знаків. Військовий спецназ прибув із Севастополя на двох КамАЗ, роззброїв охорону і зайняв кримську Верховну Раду і Раду Міністрів. Під дулами автоматів, кулеметів та гранатометів депутати Верховної Ради Криму відправили у відставку уряд Анатолія Могильова, призначили новим прем'єром лідера партії "Русское единство" Сергія Аксьонова і оголосили, що 25 травня відбудеться референдум, метою якого є вдосконалення статусу півострова, кажучи по-простому – його від'єднання.

В районі Сімферополя помічені бронетранспортери з приналежністю ЧФ РФ.

Аксьонов після призначення миттєво перепідпорядкував собі силовиків і звернувся по допомогу до Путіна.

Близько 16 години робота переправи Крим-Кавказ з української сторони була призупинена. Згодом вона відновила роботу, але з 1 березня була захоплена російськими військовими.

Близько 23 години до аеропорту "Бельбек" приїхали більше 10 вантажівок і бронетранспортерів з російськими військовослужбовцями, які оточили летовище. Загальна кількість військових оцінюється в 300 осіб.

28 лютого 2014 року

Проросійські бойовики побудували з бетонних блоків та мішків з піском блокпости а в'їзді до АР Крим. Пости з'явились на трасі Скадовськ – Армянськ, у селі Чонгар та поблизу Джанкою. На всіх блокпостах вивішені прапори РФ, їх охороняють автоматники. Також, цього дня близько 100 військовослужбовців РФ захопили міжнародний аеропорт "Симферополь".

Увечері невідомі захопили офіс оператора зв'язку "Укртелеком", внаслідок чого компанія втратила можливість забезпечувати зв'язок Криму з рештою території України.

Невідомими було захоплено будівлю ТРК "Крим". За повідомленням журналістів телерадіокомпанії озброєні особи у військовій формі без знаків розрізнення представилися російськими військовими. Співробітники телеканалу ATR висловили занепокоєння з приводу можливого захоплення каналу та закликала громадян прийти до офісу каналу з метою протидії можливим силовим діям.

1 березня 2014 року

Президент РФ вніс в Раду Федерації запит на використання збройних сил в Україні, і Рада миттєво дозволила Путіну воювати.

16 військових вантажівок, ущент забитих солдатами, в'їхали на територію аеродрому. Новопризначений Голова Ради міністрів АРК Сергій Аксьонов підтвердив інформацію про те, що до охорони важливих об'єктів на території автономії залучено сили Чорноморського флоту Російської Федерації, а також заявив про тимчасове перепідпорядкування силових структур безпосередньо йому.

Євпаторія

Близько 30 осіб проникли на територію запасного командного пункту 55-го зенітно-ракетного полку в Євпаторії та відібрали зброю в кількох десятків українських військовослужбовців, поклали їх на підлогу та відібрали у них засоби зв'язку.

Феодосія

О 2.30 російський морський піхотинець зі зброєю здійснив спробу проникнути в батальйон морської піхоти в Феодосії, але був затриманий. Інцидент розслідуватимуть українські правоохоронні органи та прокуратура.

Вранці у порт Феодосії увійшов російський десантний корабель на повітряній подушці "Зубр" без знаків розрізнення.

2 березня 2014 року

Поблизу смт Перевальне було заблоковано 36-у бригаду берегових військ ВМС України. Її оточили близько 100 озброєних невідомих бійців, 20 вантажних автомобілів марки КАМАЗ та кілька автомобілів "Тигр"

3 березня 2014 року

Верховна Рада Криму заявила, що переносить дату референдуму на 30 березня. Ще через три дні – 6 березня – депутати заявили, що референдум відбудеться вже 16 березня. При чому про жодне вдосконалення статусу вже не йшлося, виборців запитають чи хочуть вони, щоби Крим увійшов до складу Росії на правах суб'єкта федерації.

На мисі Фіолент у Севастополі російські військові захопили зенітно-ракетний полк та заблокували військову частину, знищивши обладнання бази та взявши під контроль стартові позиції ракет. Військову частину А2355 на Юхариній балці у Севастополі штурмували російські військові. За даними Міністерства оборони ворота частини протаранив КАМАЗ, після чого російські віськові разом з "козаками" та місцевими активістами зайняли найближчу будівлю. За інформацією ЗМІ особовий склад частини (близько 100 осіб) разом з журналістами перебувають у бункері.

9 березня 2014 року

В Севастополі, Сімферополі, Євпаторії, Керчі відбулися проросійські мітинги. На території півострова припинили мовлення усі українські канали, натомість почали транслюватися виключно російські пропагандистські.

11 березня 2014 року

На мисі Тарханкут російські солдати прорвалися на територію українською радіолокаційної роти. Російські військовики та проросійські активісти здійснили спробу захоплення складу з боєприпасами у місті Інкерман.

16 березня 2014 року

В умовах окупації нелегітимний референдум таки відбувся і переміг з майже стовідсотковим результатом. Наступного ж дня Верховна Рада Криму, вже розпущена постановою Верховної Ради України, все одно проголосила Крим незалежною державою. Путін незалежність визнав і на знак вдячності кинув півострову 15 мільярдів рублів допомоги.

18 березня 2014 року

18 березня в Кремлі відбулась урочиста анексія Криму. Путін і трио кишенькових сепаратистів Константинов-Аксьонов-Чалий підписали договір про входження Криму до складу Росії. Ще тоді Путін дав зрозуміти, що Кримом усе не закінчиться, мовляв південно-східна Україна – це історичний південь Росії.

У Сімферополі російські військові захопили 13-й фотограмметричний центр. Під час штурму, у якому була задіяна велика кількість снайперів, постраждали українські військовослужбовці: загинув прапорщик та було поранено капітана. В українських військових були відібрані документи та гроші, а їх самих взято "підарешт". Водночас видання "Кримінформ" заявило, що загиблий є бійцем кримської самооборони; окрім нього, повідомлялося про двох поранених бійців. Продовжують блокуватися військові частини по усій території Криму.

Середина березня 2014 року

Військові Чорноморського флоту РФ спочатку блокують, а потім захоплюють українські військові кораблі в Криму. Щоб українські судна опинилися в пастці, росіяни підривають списані російські кораблі. Українські моряки після тривалого блокування залишають кораблі, на них піднімають російські триколори.

6 квітня 2014 року

Близько 23.40 у Новоофедорівці російський молодший сержант застрелив майора ЗСУ Станіслава Карачевського. Убивство українського військовослужбовця відбулося у гуртожитку, де мешкають українські військові. Смерть настала у результаті двох вогнепальних поранень з АК-47 в область грудної клітини та ока. Тіло майора російські військові забрали з собою. Крім Станіслава Карачевського, росіяни жорстоко побили свідка злочину капітана Артема Єрмоленка.

9 квітня 2014 року

Всі українські піхотинці, які побажали продовжувати службу в Україні, залишили Крим.

19 квітня 2014 року

Українська влада повідомила, що всі кораблі ВМС України залишили Крим і вирушили до Одеси. Виведення іншої військової техніки тривало і далі.

Ямамото

Візуальний образ бійця "Азову"

В історії та масовій культурі військові формування залишаються не тільки завдяки своїм перемогам. Вдалий візуальний образ бійця, який випромінює впевненість, переможність, агресію і є впізнаваним – це те, над чим працюють розробники військового однострою.

Підрозділ АЗОВ почи нався з легендарних "Чорних Чоловічків", які наводили жах на диверсантів з Росії та їх місцевих прислужників. Але з початком повномасштабних боїв виникла потреба творити польовий однострій камуфляжного кольору, який би маскував бійця в умовах степової зони Донбасу. Про те, як формується візуальний образ бійця, які унікальні елементи форми отримують "азовці" і як виглядатимуть добровольці незабаром розповідає хорунжий "Змій".

На початку 2014 року"чорні чоловічки" були потрібні для того, щоб протистояти "зеленим чоловічкам", які тоді активно просувались Україною. Чорну форму було легше дістати і вона надавала певний шарм бійцям. Цей однострій був більше схожий на форму працівників служб охорони, аніж на польову військову форму. Вона була практична і впізнавана. Подальші події травня 2014 року стали вимагати використання камуфльованого одягу.

На перших порах єдиної польової форми у "АЗОВу" не було. Якщо ви подивитесь кадри звільнення Маріуполя, то можна побачити, що бійці вдягнені в різнобій, який складався з елементів німецького, британського, американського, польського, українського та інших камуфляжів.

Влітку 2014 та під час зимової кампанії 2014-2015 ми масово використовували німецький камуфляж забарвлення "флектарн", так званий "бундес". Його легко було дістати і він досить практичний. Також тоді масово стали використовувати британський МТР, який дуже сподобався своєю практичністю та раціональністю. Малюнок британського "мультикаму" підходить до умов степової зони Донбасу.

> *"Ми однозначно введемо нову парадну форму, але лише тоді, коли буде привід для парадів. Зараз полк воює і я не бачу сенсу мати парадну форму у баулі бійця. Це буде щось нове в мілітарному мистецтві і під час розробки ми зробимо акцент на наших полкових традиціях і в плані носіння і в плані вигляду однострою.*
>
> *Начальник штабу полку АЗОВ Борисфен*

Взимку 2014-2015 року використовувалися зимові куртки кольору "олива". Але від них відмовились з міркувань уніфікації вигляду бійця. Також деякі елементи цієї куртки не влаштовували нас в питанні практичності.

Флісові куртки та шапки не характерні для українських силовиків але активно використовуються військовослужбовцями країн НАТО. Це елемент багатошарової сучасної форми. Колір "койот" ми обрали тому, що він підходить до тутешньої місцевості. Фліс – прекрасний матеріал для утримання тепла. Перші партії "флісок" закуповували за кордоном, але останні партії – українського виробництва. Також українського виробництва і теплі куртки та утеплені штани, хоча тканина імпортна.

Взуття "Кріспі" також закуповуємо кольору "койот". В Україні є непогані виробники берців, але постає проблема в масовості. Для вітчизняних підприємців проблема виготовити 1000 пар якісних черевиків.

Розробляти свій камуфляж АЗОВ не збирається – поки що повністю влаштовує британський мультикам. У майбутньому ми орієнтуватимемося на власний досвід та найкращі світові тенденції. Питання виключно в раціональності.

Оригінальний камуфляж для військової техніки створено самими "азовцями". За основу взяли малюнок "бите скло". Візуально ми бачимо техніку на полі бою і в місті. "Уламковий" камуфляж не дає сконцентруватися ворожому оку на нашій техніці – за таким принципом працюють так звані "цифрові" камуфляжі. Одна з головних причин такого оригінального забарвлення – бійці мають відчувати себе частинкою АЗОВу, а не підсвідомо розчинятися в "Нацгвардії" чи ЗСУ.

Ямамото

Шеврон приналежності як самоідентифікація військового підрозділу

"Початково словом "шеврон" називали виключно Х-подібні або V-подібні нашивки, що слугували для позначення рівня у військовій ієрархії або тривалості служби. Згодом цей термін поширився і на нарукавні нашивки. Зараз шеврони підрозділів переважно є стислим графічним вираженням їхньої профільної орієнтації" – розказує хорунжий полку АЗОВ друг Сполох.

Друг Сполох зазначає – до шеврона треба відноситися з належною повагою: "Так само, як прапор, шеврон є офіційною символікою військового підрозділу. Тому зневажливе ставлення до нього є неприпустимим. Кожен, на чиєму плечі є шеврон підрозділу, в якому він служить, має пам'ятати: він – обличчя підрозділу і його поведінка має бути відповідною. Втрата шеврону підрозділу, як на мене, – це надзвичайна подія, близька до втрати бійцем табельної зброї".

Полк АЗОВ має основні шеврони, але є ї додаткові – шеврони бойових підрозділів полку: "Основним шевроном полку є щит із написом АЗОВ та зображенням атакуючої "Ідеї Нації". Він виконаний у двох кольорових гамах жовто-синій (парадний) та зелено-чорній (польовий). Крім того, у багатьох підрозділах полку існують свої шеврони, що відображають їхню спеціалізацію або особливості їхнього виникнення. Серед них, зокрема, шеврони "Бородачів", II чоти I піхотної сотні, III та IV піхотних сотень, танкового батальйону та танкової сотні тощо".

Власний шеврон створила і III сотня полку: "Бажання мати власну символіку у командування та бійців III сотні було вже давно. Адже, всупереч тому, що всі ми незалежно від спеціалізації, є в першу чергу АЗОВом, у кожного із підрозділів є якась своя родзинка, кожен із них має своє неповторне обличчя та історію.

Найбільше до створення шеврону III сотні доклались Хімік, Сєвєр і я. Власне, вони подали ідею, що оскільки підрозділ обліковується як десантно-штурмовий, – варто орієнтуватись саме на це. Виконанням ескізу та його затвердженням у командування полку займався я".

На шевроні зображено орла, що має особливий символізм і значення: "Орла, що пікірує на ціль, було обрано через те, що він є втіленням хижака, що завдає несподіваних і нищівних ударів своїй жертві, не залишаючи жодного шансу на порятунок. Крім того, з давніх-давен у багатьох європейських культурах він є символом верховного божества – Одіна, Зевса, Юпітера, Мітри. Тому орел уособлює натхнення, висоту духу, що спроможний піднестись до небес. Орел, що літає серед грому і блискавок, – символ істинної сміливості, здатності долати перепони. Битва орла зі змієм або ж драконом відображає перемогу духу та інтелекту над матерією, нижчими силами, інстинктами. У цій битві орел символізує солярні сили, добро. Кольори було обрано у відповідності з кольорами шеврону полку – жовто-синій (парадний) та зелено-чорний (польовий)".

Цей шеврон затверджено наказом командира полку і його дозволено носити як доповнення до полкового шеврону, на правій руці.

Нава

Військова традиція Європи: Фінляндія

Унікальна для всієї Європи модель безпеки належить кільком країнам Скандинавії. Неналежність до жодних військових альянсів, але розбудова власного оборонного комплексу – концепція Фінляндії.

Окремої уваги заслуговує єгерський полк спеціального призначення "Утті", що був утворений як батальйон глибинної розвідки для протидії Червоній армії в 1940-их рр.

На Батьківщині "коктейлю Молотова" існує військова повинність. За чисельності населення країни розміром у 5 млн., у резерві армії – до 900 тисяч, чисельність професійної армії – 16 тис. Випадків ухиляння від армії майже немає, адже служба в армії значно підвищує соціальний статус, а зізнання – "не служив" – навпаки, непристойне.

З огляду на близькість до російського беззаконня, пріоритетом є національно-територіальна оборона, але країна щороку відряджає близько півтисячі солдатів для участі в міжнародних військових операціях. Зокрема, фіни брали участь в операціях у Боснії та Герцоговині, Косово, Афганістані, країнах Африки.

Рота спеціального призначення бере участь у міжнародних операціях кризового регулювання, а всередині країни бійців залучають до поліцейських та пошуково-рятувальних операцій.

Щодо конкурсу в полк – лише один із трьох охочих контрактників буде допущений до служби в результаті початкової кількаденної військової підготовки. При тому, на регулярній службі в полку перебуває 530 осіб, із яких понад 300 – контрактники.

Через особливості фізико-географічних умов військовослужбовці мають навчитися ефективним діям в широкому спектрі обставин – з боку погоди чи рельєфу місцевості. Тому бійці проходять лижну, морську та десантну підготовку.

Після російського військового вторгнення на територію України, міністерство оборони Фінляндії вирішило збільшити кількість резервістів, що проходитимуть щорічну перепідготовку – з 6 до 18 тисяч бійців. Про "посилення готовності збройних сил у зв'язку з ситуацією в Україні" заявив помічник начальника штабу збройних сил Ханну Хюппенен.

Задля збереження безпеки в регіоні країни Балтії та Скандинавії уклали декларацію про посилення військової співпраці та взаємодії. Підставою для цього стали чисельні випадки розвідувальної діяльності з російської сторони.

Міністр оборони Фінляндії Юссі Ніініcтьо наголосив на тому, що збройні сили готові обстояти територіальну суверенність Фінляндії у разі вторгнення "зелених чоловічків" на Аландські острови. Нагадаємо, Росія не визнає автономії Аландів, а з огляду на військову активність в регіоні – існують побоювання щодо можливого вторгнення.

У зв'язку з підвищеною імовірністю терактів з боку прихильників радикального ісламу в Європі в грудні 2015-го були проведені масштабні полкові навчання в міських умовах.

На відміну від решти країн регіону, Фінляндія не входить до складу НАТО. Здебільшого це пов'язано з недотриманням країнами-партнерами оборонних домовленостей і пактів в історії держави. Фінська безпекова політика спрямована на дотримання міжнародного нейтралітету, національна безпека ж ґрунтується на загальній грамотності, економічній рівності, свободі слова та верховенстві права. Фіни стверджують, що цього цілком достатньо, аби створити несприятливий ґрунт для методів гібридної чи нелінійної війни.

У країні існує доктрина загальної оборони, згідно з якою всі громадяни мають допомагати збройним силам. Як наслідок, створені ряд організацій для тренування цивільного населення (віком від 15 років), щоб усі були в курсі того, що робити в разі війни. Національна асоціація оборони, Співтовариство мисливців, Жіноча ліга оборони – лише кілька з таких.

Як доказ дієвості такої доктрини – унікальна військова форма армії Фінляндії, розроблена спеціально для місцевого ландшафту під назвою M05. Розробляли камуфляж фахівці Інституту дослідження лісу. Так само до оборонних розробок залучають різні інституції – для виготовлення 12-ти видів сухпайків (навіть для вегетаріанців) чи для тилового забезпечення, що включає прання/заміну одягу солдатові.

Один фінський генерал сказав: "Фінляндія як незалежна країна не може покладатися на політичні переговори і повинна мати реальну здатність відбити напад, якщо це буде необхідно". Ось чому нам варто повчитися в однієї з північних націй, що не покладає марних надій на міжнародне право чи договори, лише на власні сили на військову міць.

Сімферополь мітингує. Мирні акції проти "русской весни"... березень 2014

Спогади кримчанина, бійця АЗОВу друга Крима

Розпочалася активна фаза набору людей. Гена розмістив в інтернеті наші телефони, для бажаючих приєднатися. Але одними з перших Гені подзвонила людина з СБ Криму. Колишні СБУшники, втративши останню букву абревіатури стали тепер кримської службою безпеки. Новий виродок проживе недовго і вже через місяць замість втраченої літери "У", знайде грізну букву "Ф", але це буде потім. А поки що в стані хаосу і плутанини ні СБ, ні міліція, ні армія не знали, що робити і практично не виконували своїх функцій. Влада належала спортсменам Аксьонова, "казакам" і ополченню. У цій каламутній воді ще можна було проявляти активність.

Але були й інші дзвінки. Якось довгий номер подзвонив з Нью-Йорка. Україномовний голос запитав чи справді почалася війна і чи можна до нас приїхати. За його словами, хлопці вже сидять на валізах і чекають. Просив бити окупантів і різати їм голови, як вони це робили у Чечні. Але страшні сни кримських сепаратистів так і не збулися. До нас ніхто не приїхав. Ні з Нью-Йорка, ні зі Львова з Києвом. Даремно самооборона чатувала потяги на вокзалі і вдивлялася в небо над аеропортом Сімферополя. Ніхто не поспішав до нас на допомогу. Що б не розповідала їх пропаганда, але до нас не доїхала жодна організована злочинна група бойовиків. Приїжджали окремі люди, але це вже зовсім інша історія.

Чи варто і говорити, з цього часу нас почали слухати. На початку кожної розмови по мобільному зв'язку чулося клацання, після чого твоя мова луною відгукувалася в динаміку.

6 березня устами нової влади сповістили нас про те, що історія дала нам зовсім мало часу. У цей день Верховна Рада АРК на пленарному засіданні вирішила перенести референдум про статус автономії на 16 березня. Питання про те, чи встигне влада підготуватися до голосування був швидше риторичним. Нас не цікавила логіка дій нових можновладців, за них все-одно вирішував московський Кремль. Нас цікавило лише те, що ми встигнемо зробити за цей час.

Деякі інші події змушували задуматися про результат референдуму. У телевізорі зник "5 канал" і "1 + 1". Блокування військових частин "зеленими чоловічками тривало". У Донузлаві був затоплений корабель ЧФ РФ, що заблокував вихід в море українським кораблям. За Сімферополем пересувалися російські бронеавтомобілі "Тигр", а вулиці патрулювали кубанські козаки. Вусаті мужики в папахах з цікавістю розглядали українські гроші, не розуміючи цін, але явно задоволені своїми зарплатами.

Крим став наповнюватися іноземними журналістами. Англійці, іспанці, турки, поляки... всіх не перелічити. З часів Ялтинської конференції Крим не залучав стільки уваги. Журналісти брали інтерв'ю, водили з собою перекладачів або шукали англомовних. Сюжети з нашими особами виходили в новинах по всьому світу, але ми не бачили їх, та й не це було головним.

Я насилу ходив до університету і читав лекції. Мені важко було відволіктися і зосередитися. Я був куратором другого курсу. Мені подобалися ці хлопці, з якими я знаходив спільну мову. Один зі студентів підпрацьовував фотографом для преси і не раз бачив мене на мітингах. Одного разу він попросив мене дати невеличке інтерв'ю на умовах анонімності. Яким наївним я був. Він гарантував нерозголошення і просив розгорнуте інтерв'ю. І зараз я не впевнений, хто здав мене. Я відмовився від розгорнутого інтерв'ю, але короткий коментар погодився дати. Але і ця історія буде пізніше. А поки ми готувалися вийти на масові акції протесту і залучити якомога більше преси.

7 березня я все-таки включив телевізор і побачив у ньому охайних і бадьорих "великоруських" телеведучих російських каналів новин. Новини "НТВ" і "Росії24" замінили Інтер і "5 канал", зникли так само 1 + 1, "Перший національний" та ТРК "Чорноморська". З вітчизняного телебачення "довгожителем" виявився СТБ, який протримався ще добу і був вимкнений напередодні жіночого дня та кримсько-татарський канал ATR, що протримався ще рік.

ATR в останні дні українського Криму потішив оригінальною соціальною рекламою. У ній знялися кримчани, які мають російське громадянство, зізнавалися у любові до України і просили Путіна не захищати їх. Реклама була дотепною і била по головній ідеї російської пропаганди про необхідність захисту росіян у Криму від українських націоналістів. У цілому ж ситуація зі ЗМІ пригнічувала. До референдуму залишався тиждень, але українські канали нам уже відключили.

Російська федерація ще не запанувала повністю на нашому півострові, тому наші мітинги місцева влада "відключити поки не могла". Традиційне місце збору проукраїнських активістів у Сімферополі було в парку ім.Шевченка біля однойменного пам'ятника на Севастопольському шосе. Місцевість була відкритою і вміщала кілька сотень людей. Поруч була зупинка тролейбуса, що вельми зручно. 7 березня тут проходила мирна акція "За мир та єдність України". Під похмурим березневим небом зібралися кілька сотень активістів, яким роздавали білі кульки. Людей знімали журналісти українських телеканалів та інтернет-видань, у російські новини ми, звичайно ж, не потрапляли. З їх точки зору нас не існувало. Іноді про такі акції повідомляли місцеві газети та інтернет-видання проросійського спрямування, постійно вказуючи на нечисленність мітингів. Люди співали гімн, спілкувалися і сподівалися на краще.

Прийшли в "гості" і проросійські активісти, які не підходячи впритул, викрикували образи на адресу України. На противагу їм збиралася невелика купка футбольних хуліганів ФК "Таврія", які вирішили підтримати мирну акцію. Але до бійки справа не дійшла. Під кінець акції випустили голубів. Чергові ілюзії світу давно забули про війну в Криму.

Все частіше мені дзвонили друзі з Луганська, Харкова, Києва. Просили розповісти, що у нас твориться, підбадьорювали, деякі висилали гроші на громадські потреби.

Увечері ми знову зібралися у "Фрегат". Рішення було – підтримати міжнародний жіночий день. Спочатку влаштувати суботник у парку біля кінотеатру Сімферополь, після чого пройти колоною до військової частини на вул. Павленко.

8 березня було днем нашого останнього тріумфу, якщо розглядати громадську активність за показник успіху. Я вийшов з тролейбуса і, пройшовши по переходу, опинився на п'ятачку біля кінотеатру "Сімферополь". Група демонстрантів з українськими прапорами, яка утворилась досить швидко, перетворилася на групу любителів живої природи. Натягнувши на себе рукавички і взявши сміттєві пакети, взялися за прибирання зелених пагорбів вздовж р.Салгир. Під час прибирання я зустрів свого студента-фотографа, який робив знімки нашого заходу. Він ділився враженнями про агресивних "ватників" з якими не можливо спілкуватися. Багато відповідаючи на питання, зриваються на крик, дуже бурхливо і не завжди позитивно ставляться до преси. В цілому нічого нового.

У ті дні георгіївська стрічка стала стандартною частиною одягу багатьох кримчан. Означало це тільки одне – підтримку окупації півострова. Більшість людей не знало, як їм будуть постачати воду, газ і електроенергію, але налякані пропагандою північного сусіда, вони вірили в потяги повні "бандерівців", що на всіх парах їдуть до Криму.

Обговорювали ми також і майбутній референдум. Єдиної думки не було, одні вважали, що на нього потрібно сходити і проголосувати "проти", що б там не було написано. Інші навпаки відстоювали ідею його повного ігнорування.

Швидко завершивши прибирання, ми піднялися назад до кінотеатру. Тут я зустрів Олега Сенцова. Він не брав участі у суботнику, але прийшов до початку демонстрації. Ми пройшли до кінотеатру, де вже йшов мітинг на честь миру в Криму. Прийшовши, Гена відкликав нас убік. Ми обговорили організаційні моменти. Почали створювати свою медичну службу. Домовилися про закупівлю мінімуму медикаментів, скинулися на сигарети для військової частини.

Мітинг збирав все більше людей. Бадьорості учасникам демонстрації надавали політичні опоненти, які зібралися тут же і скандували "Росія". Вони щиро вірили, що ми приїхали з Києва, коли ж їх намагалися переконати в зворотному, вони не вірили. Насправді ж жити у власній казці комфортніше...

Довго ми на них не відволікалися. Пірнувши у перехід, ми опинилися у сквері ім.Дибенко, де злилися з іще одним натовпом проукраїнських активістів. Тут були і футбольні хулігани, і просто молодь. Я радів кількості людей, які прийшли. Було не менше 900-1000 осіб. Повз нас пройшла кримська самооборона з металевими щитами, виготовленими в кузні Криворученко. У конфлікт вони не вступали, але демонстрація сили була очевидною.

Колона, озброївшись прапорами, пройшла у бік Верховної Ради АРК, де ми побачили "казаків", які зайняли внутрішній дворик Ради. Стоячи щільно і зчепивши руки, вони боялися штурму будівлі. Але ми звернули вбік військової частини, де влаштували невеликий мітинг. Командир частини вийшов до нас зі своєю дружиною. Тримаючись за руки, вони співали разом із нами гімн України. Я поспішав на урок німецької, тому не міг залишитися до кінця. Мітинг пройшов в цілому без пригод.

Ніколи більше ми не збеpемо у Криму стільки людей. Але я не маю права звинувачувати когось, адже дуже скоро активісти почнуть зникати. Їх почнуть затримувати і кидати у катівні. Ми намагалися боротися мирними акціями з машиною терору, що заздалегідь було приречене на невдачу. Та ми все ж намагалися...

Крим, боєць танкової роти полку АЗОВ

ВИДАННЯ ПОЛКУ "АЗОВ"
Надсилайте відгуки і пропозиції за адресою: chorne.sontse@gmail.com
Газета видана в зоні бойових дій

Над номером працювали:
Головний редактор: ***Коцик***
Журналісти: ***Лада, Нікополь, Ямамото, Сцила, Нава***
Фотографи: ***Яра, Остап, Молот***
У номері використані фотографії і ілюстрації з архівів прес-служби полку АЗОВ в зоні АТО

Редакція залишає за собою право редагувати матеріали.
У передруках посилання на джерело є обов'язковим.
Редакція може не поділяти думки автора і не несе відповідальності за достовірність поданих матеріалів.
Замовник: полк АЗОВ, відповідальний за випуск: Коцкович Наталя Іванівна, друк: ТОВ "Лана принт". Наклад 12 000 примірників.